

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Το ταξίδι»

ΕΛΠΙΔΑ ΤΟΚΜΑΚΙΔΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Το ταξίδι

Δημιουργός

Ελπίδα Τοκμακίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», Ενότητα 4, *Ετοιμασίες για το ταξίδι*,

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», Ενότητα 6, *Είμαστε έτοιμοι;*,

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», Ενότητα 9, *Που λες είδα...*

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Μελέτη περιβάλλοντος

Πληροφορική

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Χρονική διάρκεια

8-10 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την υλοποίηση των προτάσεων του σεναρίου, οι μαθητές/τριες θα πρέπει να έχουν βασική εξοικείωση με τη χρήση του πληκτρολογίου και του ποντικιού, βασική εμπειρία χρήσης του Η/Υ (άνοιγμα φακέλου και αρχείου, αποθήκευση), αλλά και βασική εμπειρία από την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Για την εφαρμογή του σεναρίου προβλέπεται η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα (ή διαδραστικού πίνακα) για τη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης και η ύπαρξη φορητών Η/Υ -αν είναι δυνατόν ένας για κάθε μια ομάδα. Για την υποβοήθηση του/της εκπαιδευτικού έχει δημιουργηθεί συνοδευτικό υλικό.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι προτάσεις του σεναρίου έρχονται να συμπληρώσουν τις δραστηριότητες που συναντώνται στο σχολικό εγχειρίδιο δίνοντας έναν πιο ενεργό ρόλο και περισσότερες δυνατότητες ενεργητικής συμμετοχής στους μαθητές/τριες. Καλούνται να εμπλακούν στις δράσεις ενός σχεδίου εργασίας, το οποίο μπορεί να υλοποιηθεί όχι μόνο σε ώρες της γλωσσικής διδασκαλίας αλλά και της Ευέλικτης Ζώνης, προκειμένου να

οργανώσουν ένα ταξίδι σε έναν πραγματικό προορισμό παράλληλα με την παρακολούθηση των ηρώων του σχολικού εγχειριδίου που ετοιμάζονται για ένα ταξίδι σε έναν φανταστικό τόπο. Κατά την προετοιμασία του ταξιδιού αξιοποιούνται δραστηριότητες που συναντώνται στο σχολικό βιβλίο, οι οποίες μπορούν να αντικατασταθούν από τις προτάσεις του σεναρίου ή αυτές να λειτουργήσουν ως συμπλήρωμα των σχετικών δράσεων αλλά και για την εμπέδωση ήδη αποκτημένων γνώσεων.

Οι δράσεις του σεναρίου κινούνται γύρω από την αξιοποίηση των περιεχομένων ενός αρχείου παρουσίασης (PowerPoint), όπου σε κάθε διαφάνεια παρουσιάζονται τα στάδια της οργάνωσης ενός ταξιδιού, τα οποία θα πρέπει να συμπληρωθούν προκειμένου να ολοκληρωθεί η αναγκαία προετοιμασία. Ανάμεσα στα προαπαιτούμενα που καλούνται να ανταποκριθούν οι μαθητές/τριες της Β΄ τάξης είναι η πρόκληση συζήτησης για τους λόγους επιλογής ενός συγκεκριμένου προορισμού, των αναγκαίων υλικών και του μεταφορικού μέσου για την πραγματοποίηση του ταξιδιού, η δημιουργία λίστας/καταλόγου, η συμπλήρωση προσωπικών στοιχείων σε ένα ταξιδιωτικό έγγραφο (διαβατήριο ή ταυτότητα) συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός πολυτροπικού κειμένου, η δημιουργία μηνύματος/σημειώματος προς ένα φιλικό πρόσωπο και η εξοικείωση με κανόνες ασφάλειας κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού. Τα περισσότερα από τα παραπάνω παρουσιάζονται -σε διαφορετικές ευκαιρίες- και στο σχολικό βιβλίο, μόνο που με την πρόταση του συγκεκριμένου σεναρίου μπαίνουν κάτω από ένα συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο, την ετοιμασία ενός ταξιδιού.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η εμπλοκή των μικρών μαθητών/τριών της Β΄ τάξης στη διαδικασία προετοιμασίας και σχεδιασμού ενός ταξιδιού έχει ήδη προβλεφθεί από τις συγγραφείς του σχολικού βιβλίου. (Γαβριηλίδου κ.ά 2009). Η πρόταση του σεναρίου εκμεταλλεύεται την ιδέα του ταξιδιού προκειμένου οι μικροί μαθητές/τριες, παράλληλα με την ενεργοποίηση

της φαντασίας και της δημιουργικότητάς τους, να μνηθούν στη χρήση των διαφορετικών ειδών λόγου (κυρίως του κατευθυντικού αλλά και του αναφορικού) κατά την προφορική και γραπτή τους έκφραση. Μέσα από το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται η γνωριμία και εξοικείωση των παιδιών με κείμενα μικρής έκτασης (λίστες/ κατάλογοι, μηνύματα/σημειώματα, χρήση ονοματικών συνόλων με την παρουσία επιθέτου και ουσιαστικού για την περιγραφή ενός τόπου, οδηγίες, απλές μορφές επιχειρηματολογικού λόγου) και η κατανόηση της λειτουργικότητάς τους, μέσα από τη χρήση τους σε συγκεκριμένα επικοινωνιακά πλαίσια. Η πρόταση για ξεκίνημα από τα κείμενα μικρής έκτασης σχετίζεται με τη θεωρητική αφετηρία του σεναρίου, που συνιστά τη σταδιακή οικοδόμηση των γνώσεων από τους μικρούς μαθητές/τριες μέσα από την προσωπική εμπλοκή και ενεργοποίησή τους. Η σταδιακή επαφή των παιδιών με τα στοιχεία της δομής της γλώσσας γίνεται παράλληλα με τη «βήμα προς βήμα» εξοικείωσή τους με πρακτικές που αφορούν στους νέους γραμματισμούς. Μέσα από τα προσωπικά τους βιώματα γνωρίζουν τη χρησιμότητα και τη λειτουργικότητα του Η/Υ και των Τ.Π.Ε ενώ ταυτόχρονα εξασκούνται στη χρήση βασικών εντολών επεξεργασίας απλών λογισμικών. Ταυτόχρονα, όμως, οι δραστηριότητες αξιοποιούν τις εμπειρίες των παιδιών και τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους (γύρω από ταξίδια που έχουν πραγματοποιήσει με την οικογένειά τους), προκειμένου να οικοδομήσουν και να διευρύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με τον κόσμο που μας περιβάλλει.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Η έννοια του ταξιδιού δίνει την ευκαιρία να φέρουμε τους μαθητές/τριες σε επαφή με τις ιδιαιτερότητες και την ποικιλομορφία του αφηγηματικού αλλά και του κατευθυντικού λόγου. Μέσα από την πρόταση και τις δραστηριότητες του συγκεκριμένου σεναρίου δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές/τριες της Β΄ τάξης να γνωρίσουν διάφορα είδη -κυρίως του κατευθυντικού λόγου- μέσα από την εμπλοκή τους σε δραστηριότητες κατανόησης και παραγωγής κειμένων μικρής έκτασης. Παράλληλα, η ύπαρξη παρόμοιων κειμένων μπορεί να αποτελέσει ένα «βήμα» για

την οικοδόμηση γνώσεων που αφορούν στη χρήση του Η/Υ και την εξοικείωση των μικρών μαθητών/τριών με τις Τ.Π.Ε., ταυτόχρονα με την εμπέδωση και επέκταση των γνώσεών τους για τον κόσμο του ταξιδιού.

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

- Να εξοικειωθούν με τις παραμέτρους της προετοιμασίας και οργάνωσης ενός ταξιδιού.
- Να κατανοήσουν την έννοια και τη λειτουργικότητα ενός καταλόγου/λίστας στην οργάνωση ενός ταξιδιού.
- Να αντιληφθούν τη χρηστική αξία ενός δελτίου ταυτότητας ή ενός διαβατηρίου στην πραγματοποίηση ενός ταξιδιού.
- Να είναι σε θέση να αξιοποιούν τις πληροφορίες που συλλέγουν για να καταλήξουν σε μια συγκεκριμένη επιλογή (τόπος προορισμού ή μεταφορικό μέσο).
- Να εξοικειωθούν με δραστηριότητες προσανατολισμού στον χώρο, μέσα από τη χρήση ψηφιακών χαρτών και τον εντοπισμό συγκεκριμένων τόπων προορισμού, συνειδητοποιώντας ταυτόχρονα τη δυναμική του διαδικτύου και των Η/Υ.
- Να αντιληφθούν τη σημασία και την αναγκαιότητα ανταπόκρισης σε οδηγίες για ένα ασφαλές ταξίδι.
- Να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε σχέση με τα μεταφορικά μέσα και τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση ενός ταξιδιού.
- Να γνωρίσουν τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Να ασκηθούν στην κατανόηση και παραγωγή απλών κειμενικών ειδών (λίστες/κατάλογους, μηνύματα/σημειώματα, απλές οδηγίες, απλές μορφές επιχειρηματολογικού λόγου και διατύπωσης γνώμης) κατανοώντας τη λειτουργικότητά τους και γνωρίζοντας βασικά στοιχεία της μορφής τους.

- Να εξοικειωθούν με τη δημιουργία και τη χρήση λίστας/καταλόγου αλλά και ενός σημειώματος (κειμένου μηνύματος) και τη δημιουργία ονοματικών συνόλων (επιθέτου και ουσιαστικού για την περιγραφή ενός τόπου).
- Να εξασκήσουν τον προφορικό και γραπτό τους λόγο, εμπλουτίζοντας και διευρύνοντας το λεξιλόγιό τους εννοιολογικά και μορφολογικά.
- Να εξοικειωθούν με την επιλογή και οργάνωση πληροφοριών (γλωσσικών ή εικονικών) που θα χρησιμοποιήσουν στο κείμενό τους ανάλογα με το είδος που διαπραγματεύονται.
- Να κατανοήσουν τη σύζευξη μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου (έντυπου και πολυτροπικού).
- Να αναπτύξουν στοιχειώδη επιχειρηματολογία για τη δικαιολόγηση των επιλογών τους.

Γραμματισμοί

- Να γνωρίσουν τον Η/Υ μέσα από τις βιωματικές τους εμπειρίες και να τον αντιληφθούν ως ένα εναλλακτικό εργαλείο που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες τους, παρέχοντας ίδιο και κάποιες φορές καλύτερο αποτέλεσμα από τη χρήση του χαρτιού και της συμβατικής γραφής (όπως είναι η δημιουργία της ταυτότητας ή του διαβατηρίου κάθε μαθητή/τριας με τη χρήση του Η/Υ).
- Να συνειδητοποιήσουν διαισθητικά τη χρησιμότητα ενός αρχείου παρουσίασης (PowerPoint) για τη συστηματοποίηση και συγκέντρωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα.
- Να εξασκηθούν στην ηλεκτρολόγηση μικρών λέξεων και κειμένων και να εξοικειωθούν με βασικές εντολές επεξεργασίας απλών λογισμικών (κειμενογράφου, προγράμματος παρουσίασης), όπως είναι η αποθήκευση, η αντιγραφή και επικόλληση κειμένου ή εικόνας, αλλαγή γραμματοσειράς, μεγέθους γραμμάτων, επιλογή της έντονης ή πλάγιας γραφής ή κειμένου με υπογράμμιση, η αναίρεση ηλεκτρολόγησης, η αναπαραγωγή διαφάνειας σε ένα αρχείο παρουσίασης, η χρήση ορθογραφικού ελέγχου και η χρήση της

εντολής ταξινόμησης σε ένα αρχείο κειμενογράφου για την αλφαβητική κατάταξη των λέξεων.

- Να αναπτύξουν ομαδικό πνεύμα και δεξιότητες συνεργατικής μάθησης, να μάθουν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν απόψεις προκειμένου να καταλήξουν σε κοινές δράσεις και συμπεράσματα.

Διδακτικές πρακτικές

Κυρίαρχες επιλογές του σεναρίου είναι η επανάληψη και εμπέδωση των γνώσεων μέσα από τη χρήση διαφορετικών κειμενικών ειδών στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης επικοινωνιακής περίπτωσης (την προετοιμασία για ένα ταξίδι) και μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας με παιγνιώδη χαρακτηριστικά. Στα πλαίσια αυτά ο εκπαιδευτικός έχει τον ρόλο του διευκολυντή και διαμεσολαβητή. Αξιοποιεί τις προϋπάρχουσες γνώσεις, τις εμπειρίες και τα βιώματα των παιδιών και προάγει τη συνεργασία μεταξύ τους, έχοντας απώτερο στόχο τη σταδιακή αυτονομισή τους, τόσο στη χρήση της τεχνολογίας όσο και στην παραγωγή των κειμένων. Για τον σκοπό αυτό γίνεται προσπάθεια δημιουργίας ενός κλίματος ενθουσιασμού, γοητείας και μάθησης γύρω από το ταξίδι και την αναγκαία προετοιμασία του. Για τον ίδιο λόγο η οργάνωση της τάξης βασίζεται στις αρχές της διδασκαλίας σε ομάδες. Στα πλαίσια ενός σχεδίου εργασίας οι προτάσεις του συγκεκριμένου σεναρίου μπορούν να εμπλουτιστούν με τη χρήση ταξιδιωτικών ημερολογίων και οδηγιών, λογοτεχνικών κειμένων, τη βοήθεια έντυπων χαρτών, βιβλίων γνώσεων αλλά και σχετικών εικόνων, ηχητικών και μαγνητοσκοπημένων καταγραφών. Σε μια τάξη 24 μαθητών/τριών προτείνεται η δημιουργία 6 ομάδων (με τέσσερις μαθητές/τριες η κάθε μια). Ο χωρισμός τους μπορεί να γίνει ανάλογα με τον τόπο προορισμού που επιλέγει ο καθένας για το ταξίδι του. Τα μέλη των ομάδων ενθαρρύνονται να αναλάβουν ενεργό ρόλο, να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον, να εμπλακούν σε δράσεις, μέσα από τις οποίες θα συνεισφέρουν από κοινού και ανάλογα με τις ικανότητες και δυνατότητες τους στην υλοποίηση ενός κοινού στόχου, την προετοιμασία ενός ταξιδιού.

Η δράση των ομάδων αφορά στις δραστηριότητες που δίνονται σε ένα αρχείο παρουσίασης PowerPoint, στο οποίο τα διάφορα στάδια εργασίας δίνονται με

υπερσυνδέσεις και προφορικές οδηγίες. Αυτές αφορούν και κινούνται γύρω από τον διαφορετικό τόπο προορισμού της κάθε μιας. Σταδιακά ο βαθμός δυσκολίας των εργασιών αυξάνει, για αυτό και δίνονται επιπλέον φύλλα εργασίας (έντυπα και ηλεκτρονικά, κοινά για όλες τις ομάδες). Αυτά αφορούν τις οδηγίες προετοιμασίας ενός ταξιδιού αλλά και τους κανόνες ασφαλείας κατά τη διάρκεια ενός αεροπορικού ταξιδιού. Στη συνέχεια οι ομάδες καλούνται να διαπραγματευτούν το περιεχόμενο των οδηγιών και στη συνέχεια προχωρούν στην παραγωγή των δικών αντίστοιχων τους κειμένων.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή μπορεί να δοθεί μέσα από δραστηριότητες του σχολικού εγχειριδίου (Γλώσσα Β' Δημοτικού-βιβλίο μαθητή, Α' τεύχος, ενότητα 4 *Ετοιμασίες για το ταξίδι*», σ. 35-41 / Γλώσσα Β' Δημοτικού-τετράδιο εργασιών εργασιών, Α' τεύχος, σ.19-24 / Γλώσσα Β' Δημοτικού-βιβλίο μαθητή, Α' τεύχος, ενότητα 6 *Είμαστε έτοιμοι*, σ. 51-57 / Γλώσσα Β' Δημοτικού-τετράδιο εργασιών εργασιών, Α' τεύχος, σ.31-34 / Γλώσσα Β' Δημοτικού-βιβλίο μαθητή, Β' τεύχος, ενότητα 9 *Που λες είδα* σ. 6-14 / Γλώσσα Β' Δημοτικού-τετράδιο εργασιών, Α' τεύχος, σ.50-58) όπου οι μαθητές παρακολουθούν τους ήρωες του σχολικού εγχειριδίου να ετοιμάζονται για το ταξίδι τους στη Χωχαρούπα. Είναι μια καλή ευκαιρία, παράλληλα με αυτούς, οι μαθητές/τριες της Β' τάξης να ασχοληθούν με την προετοιμασία του δικού τους ταξιδιού που θα έχει ως προορισμό έναν πραγματικό τόπο (της πατρίδας μας ή του εξωτερικού) και όχι τη φανταστική ΧΩ(ΡΑ) (των) ΧΑΡΟΥ(ΜΕΝΩΝ) ΠΑ(ΙΔΙΩΝ).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το ταξίδι είναι ένα θέμα που διατρέχει όλες τις ενότητες του σχολικού εγχειριδίου της γλώσσας. Ο ίδιος ο τίτλος του βιβλίου «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας» έχει άμεση αναγωγή σε αυτό, ενώ σε όλες τις ενότητές του υπάρχει έμμεση ή άμεση αναφορά στο «Ταξίδι στη Χωχαρούπα», που πραγματοποιούν οι ήρωες του βιβλίου. Άλλωστε η αναφορά στα μέσα συγκοινωνίας, στα εισιτήρια και τα δρομολόγια διαφόρων

μέσων είναι συχνή στα σχολικά εγχειρίδια τόσο της Β΄ τάξης όσο και άλλων τάξεων του δημοτικού σχολείου. Ακόμη μπορούν να αξιοποιηθούν ώρες και στα πλαίσια της Φιλαναγνωσίας αλλά και στο μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Παράλληλα με την προώθηση στόχων που αφορούν στον κόσμο και τη γλώσσα, μέσα από το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται η βιωματική εμπλοκή των μικρών μαθητών/τριών με την αξιοποίηση του Η/Υ και του διαδικτύου, έχοντας ως άπώτερο στόχο την οικοδόμηση γνώσεων που αφορούν στη χρήση του Η/Υ και την εξοικειώσή τους με τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που αυτές προσφέρουν. Με αυτήν την προοπτική οι μαθητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που προβλέπουν την παραπομπή σε πηγές πληροφόρησης μέσω υπερσυνδέσεων, την αντιγραφή/αποκοπή/επικόλληση πληροφοριών που αφορούν τους ίδιους τους μαθητές/τριες, για παράδειγμα της διεύθυνσής τους και της φωτογραφίας τους για τη δημιουργία του προσωπικού ταξιδιωτικού τους εγγράφου (διαβατηρίου ή ταυτότητας). Παράλληλα τα παιδιά εξασκούνται στην πληκτρολόγηση λέξεων και απλών φράσεων αλλά και στη χρήση βασικών εντολών σε ένα αρχείο κειμενογράφου και λογισμικού παρουσίασης (αποθήκευση αρχείου, αναπαραγωγή/δημιουργία νέας διαφάνειας, εντολή αναίρεσης, τοποθέτηση λέξεων σε αλφαβητική σειρά, αλλαγή γραμματοσειράς, μεγέθους γραμμάτων, επιλογή της έντονης ή πλάγιας γραφής ή κειμένου με υπογράμμιση, χρήση διαφορετικού χρώματος γραμματοσειράς) και τέλος εξοικειώνονται με τη διαδικασία σύνθεσης ενός πολυτροπικού κειμένου.

Κείμενα

Αξιοποιούνται πηγές που περιέχουν πληροφορίες και κείμενα οδηγιών, έντυπα και «ψηφιακά» ενώ παράλληλα οι μαθητές/τριες καλούνται να εμπλακούν σε δραστηριότητες δημιουργίας παρόμοιων κειμένων (πίνακας για τη καταγραφή σε μορφή καταλόγου των πραγμάτων που χρειάζονται στο ταξίδι, πίνακας για τη

συμπλήρωση οδηγιών δίπλα σε σχετικές εικόνες, δημιουργία ταυτότητας ή διαβατηρίου).

Βίντεο

(Για την επιλογή τόπου προορισμού, ενδεικτικά προτείνονται: Αθήνα, Κέρκυρα, Γιάννενα, Παρίσι, Λονδίνο, Βαρκελώνη):

[Αξιοθέατα Αθήνας](#), αγνώστου

[Κέρκυρα-Ρένα Βλαχοπούλου-Corfu](#), αγνώστου

[1^ο ΕΠΑΛ Ιωαννίων-Αγαπώ τον τόπο μου](#), αγνώστου,

[Αξιοθέατα στο Παρίσι](#), από CityTravelGuideTV,

[Αξιοθέατα στο Λονδίνο](#), από CityTravelGuideTV,

[Αξιοθέατα στη Βαρκελώνη](#), από CityTravelGuideTV

[Cyprus Airways Safety Film](#), από IFE Services

[Nordwind Airline in flight safety film](#)

[Mano Safety Film](#), της ακτοπλοϊκής εταιρίας Mano

Ιστοσελίδες (σχετικά με πληροφορίες για όσους/όσες ταξιδεύουν για πρώτη φορά με αυτοκίνητο, πλοίο ή αεροπλάνο ή δίνουν γενικές οδηγίες για την προετοιμασία ενός ταξιδιού):

<http://www.gohalkidiki.com/gr/symboules/bycar.asp>,

<http://www.passpantou.gr/el/ships>,

<http://www.passpantou.gr/el/airplanes>,

<http://www.firstevent.gr/pages/page.php?cnt=4&unt=15&lng=1>,

http://www.alexandertravel.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=5,

http://www.aeroporika.gr/traveller-guide/index_airtravel.htm .

Εικόνες – Φωτογραφίες

Στο αρχείο παρουσίασης:

Βαλίτσα

<http://www.musicheaven.gr/html/modules.php?name=Blog&file=page&op=viewPost&pid=24893>

Βαλίτσα, Ακριθάκης: <http://www.artopos.org/main-gr.html?artists/akrithakis/works/port-lobby-gr.html&3>

Εικόνα υδρόγειος σφαίρα στα χέρια των παιδιών: http://e-sxoliki.blogspot.gr/2010/06/blog-post_01.html

Εικόνα υδρόγειος σφαίρα: <http://www.phantasia.com.cy/Product.asp?ID=147>

Εικόνες μεταφορικών μέσων για την επιλογή τους:

Από το φύλλο εργασίας «Ενδεικτικές εικόνες», από το εκπαιδευτικό λογισμικό (cd-rom) Μαθηματικά Α' & Β' Δημοτικού, Αθουσάκη Μ., Βιριράκη Ε., Πάλμου Μ., Σιγανός Α., Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα, Σχέδιο Εργασίας: Τάξη Α' - Β': Παιχνίδια με τα Μέσα Μεταφοράς, 2006, Διαθέσιμο: <http://www.pi-schools.gr/software/dimotiko/>

Εικόνα σημειωματάριου:

Γλώσσα Β τάξης, Τετράδιο εργασιών, σελ. 24, Α' τεύχος και
Γλώσσα Β τάξης, Τετράδιο εργασιών, σελ. 33, Α' τεύχος

Εικόνα ταυτότητας:

Από το λογισμικό Ηλεκτρονικός Ταχυδρόμος, Διευκολύνοντας τη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο. Έργο : Γ' ΚΠΣ / ΕΠΕΑΕΚ II / Μέτρο 1.2 / Ενέργεια 1.2.3 / Κατηγορία Πράξεων 1.2.3.β "Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", Ανάδοχος Φορέας : Εκδόσεις Καστανιώτη ΑΕ, Καλλιτεχνική Σχεδίαση: Ζευγώλης Π, Διαθέσιμο: <http://e-yliko.gr/Lists/List40/DispForm.aspx?ID=196>

Εικόνα διαβατηρίου: Γλώσσα Β τάξης, Τετράδιο εργασιών, σελ. 50, Β' τεύχος

Σήματα για το φύλλο εργασίας της επέκτασης:

<http://www.e-labelshop.gr/product.asp>,

<http://www.google.gr/imgres?hl=el&client>,

http://dexiextrem.blogspot.gr/2011/05/blog-post_3245.html

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1ο δίωρο

Με τη βοήθεια ενός ανακλαστικού προβολέα και μιας παρουσίασης PowerPoint με τίτλο «Ετοιμασίες για το ταξίδι» (βλ. φάκελο με συνοδευτικό υλικό), προβάλλονται φωτογραφίες που έχουν σχέση με βίντεο από διάφορους τόπους προορισμού. Προτείνονται τρεις τουριστικές περιοχές της πατρίδας μας και άλλοι τρεις τουριστικοί προορισμοί του εξωτερικού¹. Τα παιδιά καλούνται να δηλώσουν την προτίμησή τους και έτσι κατατάσσονται σε ομάδες ανάλογα με τον τόπο που έχουν επιλέξει για το ταξίδι τους.

Στη διάθεση κάθε μιας ομάδας και στην επιφάνεια εργασίας του Η/Υ της, δίνεται το ίδιο αρχείο παρουσίασης, («Ετοιμασίες για το ταξίδι»), στο οποίο υπάρχουν διαφάνειες με αντίστοιχες υπερσυνδέσεις. Αρχικά κάθε ομάδα συμφωνεί και σημειώνει τον τόπο του τελικού προορισμού για το ταξίδι που σχεδιάζει. Στη δεύτερη διαφάνεια καταγράφονται σε λίστα οι λόγοι της συγκεκριμένης επιλογής. Για την καταγραφή αυτή δίνεται με υπερσύνδεση ένας πίνακας σε ένα αρχείο

¹ Για τις ανάγκες παρουσίασης του συγκεκριμένου σεναρίου προτείνονται ενδεικτικά τα αρχεία: <http://www.youtube.com/watch?v=ZT2nSQOY6sc>, <http://www.youtube.com/watch?v=tAOmKN9pPJE>, <http://www.youtube.com/watch?v=sGaf7rbgyQM&feature=related>, <http://www.youtube.com/watch?v=OgrTu8Rap7w&feature=related>, <http://www.youtube.com/watch?v=2WC-djfUrQE&feature=relmfu>, <http://www.youtube.com/watch?v=ZSWtx6jCGHk&feature=relmfu>, που αφορούν αντίστοιχα τους προορισμούς των ομάδων: Αθήνα, Κέρκυρα, Γιάννενα, Παρίσι, Λονδίνο, Βαρκελώνη.

κειμενογράφου, όπου τα μέλη των ομάδων μπορούν να γράψουν με τη μορφή προτάσεων κάποιους από τους λόγους της επιλογής τους. Για την υποβοήθηση των μαθητών/τριών δίνεται επίσης η δυνατότητα σε κάθε ομάδα να παρακολουθήσει ένα βίντεο από το YouTube που παρουσιάζει (μέσα από εικόνες, μικρά κείμενα ή και τραγούδια) τα αξιοθέατα της περιοχής που θα επισκεφτούν. Κάθε ομάδα επιλέγει τον τόπο προορισμού που έχει ορίσει.

Στην επόμενη διαφάνεια οι ομάδες καλούνται να γράψουν σε λίστα τα πράγματα που θεωρούν ότι θα τους χρειαστούν στο ταξίδι τους. Η ύπαρξη υπερσύνδεσης έχει προβλεφτεί για την αξιοποίηση ενός αρχείου κειμενογράφου, όπου δίνεται ένας πίνακας για τη καταγραφή σε μορφή καταλόγου των πραγμάτων που χρειάζονται στο ταξίδι. Πρόκειται ουσιαστικά για την εφαρμογή των εργασιών στη σελίδα 36, μόνο που με τη χρήση του H/Y οι μαθητές/τριες της Β΄ τάξης μπορούν να καθοδηγηθούν και να ταξινομήσουν τις λέξεις που πρόκειται να γράψουν βάζοντάς τες σε αλφαβητική σειρά, αξιοποιώντας την επιλογή που παρέχεται από τον κειμενογράφο. Σε κάθε μια σειρά του καταλόγου/λίστας έχει επιλεγεί διαφορετικό χρώμα γραμματοσειράς, προκειμένου να γίνει πιο ενδιαφέρουσα η εργασία αλλά και να προκληθούν τα ίδια τα παιδιά να διαπιστώσουν με ποιο τρόπο γίνεται αυτή η αλλαγή ή τουλάχιστον να εκφράσουν την απορία τους στον/στην εκπαιδευτικό της τάξης. Με την ίδια δραστηριότητα μπορεί να γίνει εξάσκηση στη γραφή συγκεκριμένων λέξεων ενώ παράλληλα μπορεί να αξιοποιηθεί η εντολή του ορθογραφικού ελέγχου στο αρχείο κειμενογράφου.

Τα μέλη των ομάδων καθοδηγούνται και ακολουθούν τη διαδικασία για την αποθήκευση της εργασίας τους (επιλογή «Αποθήκευση ως...» με το όνομα του τόπου προορισμού τους, ενώ υπενθυμίζεται συχνά κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας η δυνατότητα αποθήκευσης (εντολή «Αποθήκευση» αλλά και «αναίρεσης» σε περίπτωση που έχουν κάνει μια επιλογή που δεν ανταποκρίνεται στον σχεδιασμό τους).

<p>2. Σκεφτόμαστε και συμφωνούμε για τα πράγματα που θα πάρουμε μαζί μας και τα γράφουμε σε μια λίστα</p>	<p>Λίστα για τα πράγματα που θα χρειαστούμε:</p> <table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> </table>										
<p>2 Σκέψου και απάντησε:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☀ Ποιες από αυτές τις λίστες έφτιαξαν οι ήρωες του κόμικ; ☀ Πώς το κατάλαβες; ☀ Μπορείς να μαντέψεις τι λένε οι μισοσβησμένες λέξεις; ☀ Εσύ έχεις φτιάξει ποτέ λίστα; ☀ Για ποιο λόγο; 	<p>Μερικές φορές τον κατάλογο τον λέμε και λίστα.</p> <p>Λίστα 1 Καλσες Αθλητικά Πουλόβερ ΑΣ-άβροχο Γάτα Κουβιά</p> <p>Λίστα 2 Φακίς Ανοιχτήρι Υπόσασκος Κουτάκι Σπίρτα Μαχαίρι Σκονί</p> <p>Λίστα 3 Νερό Ψυγείο Κουβέρτες Σίμα</p> <p>Λίστα 4 Μαξιθία Τεράδια Έμψ</p>										

2ο δίωρο

Οι ομάδες εξακολουθούν να εργάζονται στην παρουσίαση που χρησιμοποιήθηκε και στο προηγούμενο δίωρο, συνεχίζοντας με τις δραστηριότητες που δίνονται στις επόμενες διαφάνειες. Τα μέλη των ομάδων καθοδηγούνται να αξιοποιήσουν τη διαδικτυακή εφαρμογή <https://maps.google.gr/maps?hl=el&tab=w1> προκειμένου να εντοπίσουν τον τόπο προορισμού του ταξιδιού τους και αφού περιεργαστούν τις

πληροφορίες που θα βρουν εκεί (εικόνα του τόπου από ψηλά αλλά και σχετικό φωτογραφικό υλικό) καλούνται να σημειώσουν τρία επίθετα για τον τόπο αυτό².

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/τριες της Β΄ τάξης θα έχουν επεξεργαστεί τις εργασίες του σχολικού βιβλίου αποκτώντας μια σχετική εμπειρία από τη χρήση των επιθέτων σε ένα περιγραφικό κείμενο και θα έχουν -έστω διαισθητικά- συνειδητοποιήσει τον ρόλο του επιθέτου στην περιγραφή, θα είναι σε θέση να συνεργαστούν στα πλαίσια της ομάδας τους και -ως επέκταση των αντίστοιχων δραστηριοτήτων του σχολικού βιβλίου- θα μπορέσουν να δώσουν 3 ονοματικά σύνολα (επίθετο και ουσιαστικό) για τον τόπο προορισμού του ταξιδιού τους. Η καταγραφή τους θα γίνει σε αρχείο κειμενογράφου, στο οποίο παραπέμπονται οι ομάδες με την ύπαρξη υπερσύνδεσης στο αρχείο παρουσίασης. Κάθε φορά που κινούνται μεταξύ δύο διαφορετικών αρχείων, τα παιδιά καθοδηγούνται να αποθηκεύουν τις εργασίες τους.

² Η βοήθεια του/της εκπαιδευτικού στην πλοήγηση των ομάδων και την ανεύρεση φωτογραφιών είναι καθοριστική, ιδιαίτερα αν η συγκεκριμένη εργασία γίνεται για πρώτη φορά.

<p style="text-align: center;">ΕΠΙΘΕΤΑ</p> <p>λεπτός χοντρός αδύνατος όρθιος καθιστός</p> <p>μονόχρωμη πολύχρωμη μεγάλη μικρή</p> <p>ωραίο παλιό άσχημο καινούριο</p>	<p style="text-align: center;">ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> κύριος </div> <div style="display: flex; align-items: center;"> ομπρέλα </div> <div style="display: flex; align-items: center;"> σπίτι </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="background-color: yellow; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>μεγάλη ανοικτά κόκκινη άσπροι ψηλή κεντητά ξύλινος</p> </div> <div style="background-color: #fce4d6; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>παράθυρα στεγή καπνοδόκος κουρτινάκια πόρτα φράχτης τοίχοι</p> </div> </div>
--	---	---

Στην επόμενη διαφάνεια οι μαθητές/τριες παρακινούνται να αξιοποιήσουν τις εικόνες διαφόρων μεταφορικών μέσων, προκειμένου να εξετάσουν τις επιλογές τους και να καταλήξουν στην επιλογή του κατάλληλου μεταφορικού μέσου για το ταξίδι τους (αντιγραφή εικόνας από το φύλλο εργασίας που εντοπίζουν με τη χρήση της υπερσύνδεσης) και επικόλλησή της στη σχετική διαφάνεια. Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές/τριες εξοικειώνονται με τη διαδικασία σύνθεσης ενός πολυτροπικού κειμένου, ενώ παράλληλα εξασκούνται στην αντιγραφή και επικόλληση εικόνων.

<p style="text-align: center; color: yellow;">3. Βρίσκουμε τον προορισμό του ταξιδιού μας</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center; color: white;">Εντοπίζουμε το μέρος που θα επισκεφτούμε στο maps.google.</p> <p style="font-size: small; color: white;">Μετά γράφουμε την διεύθυνση με τα στοιχεία της για αυτό το μέρος αυτό.</p>	<p style="text-align: center; color: yellow;">4. Διαλέγουμε το μεταφορικό μέσο του ταξιδιού μας</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p style="text-align: center; color: white;">Χρησιμοποιούμε το φύλλο εργασίας (Ενδεικτικές εικόνες 1) <small>για να αλλάξουμε και να αντιγράψουμε την εικόνα που μας ενδιαφέρει και το παρεμπόδιση.</small></p> <p style="text-align: center; color: yellow; font-size: small;">Ενδεικτικές εικόνες 1.doc</p>
---	--

3ο δίωρο

Στις ομάδες διανέμονται κείμενα που επιλέγονται από διάφορες ιστοσελίδες ταξιδιωτικών γραφείων στις οποίες δίνονται χρήσιμες πληροφορίες για όσους/όσες

ταξιδεύουν για πρώτη φορά με αυτοκίνητο, πλοίο ή αεροπλάνο ή δίνουν γενικές οδηγίες για την προετοιμασία ενός ταξιδιού. Ενδεικτικά προτείνονται τα αντίστοιχα κείμενα στις ιστοσελίδες:

<http://www.gohalkidiki.com/gr/symboules/bycar.asp>,

<http://www.passpantou.gr/el/ships>,

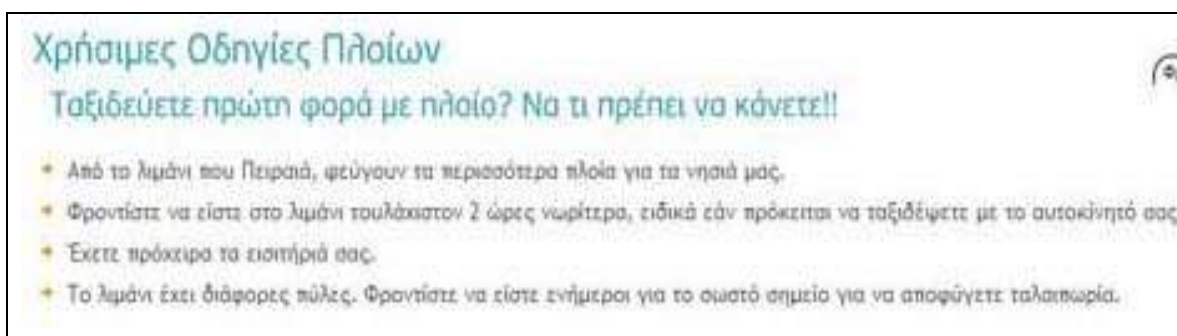
<http://www.passpantou.gr/el/airplanes>,

<http://www.firstevent.gr/pages/page.php?cnt=4&unt=15&lng=1>,

http://www.alexandertravel.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=5,

http://www.aeroporika.gr/traveller-guide/index_airtravel.htm .

Οι ομάδες των μαθητών/τριών θα κληθούν να διαβάσουν μέρος από τα κείμενα αυτά που θα δοθούν σε ένα φύλλο εργασίας (διαφορετικό για κάθε ομάδα), προκειμένου να γράψουν ένα σημείωμα σε έναν φίλο τους, όπου θα του δίνουν μια συμβουλή για την προετοιμασία του ταξιδιού του. Στην εκφώνηση της εργασίας αναφέρεται «*Διαβάζω τις συμβουλές που δίνονται και γράφω και εγώ ένα μήνυμα στον φίλο μου σημειώνοντας τι θα πρέπει να θυμηθεί να πάρει πριν ξεκινήσει για το ταξίδι*». Αν κριθεί ότι τα παιδιά είναι έτοιμα και η ευκαιρία κατάλληλη, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αναφερθεί στη διαφορά που θα πρέπει να υπάρξει ανάμεσα στα κείμενα που θα γράψουν τα παιδιά απευθυνόμενα στους φίλους τους (χρήση δεύτερου προσώπου ενικού αριθμού, φιλικός τόνος) και στα κείμενα των ταξιδιωτικών γραφείων (χρήση δεύτερου προσώπου πληθυντικού αριθμού). Η συγκεκριμένη εργασία αποτελεί παραλλαγή της εργασίας 2, σελ.53 του βιβλίου της Γλώσσας «*Σκέψεις πριν από το ταξίδι*».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

* Τσεκάρετε αν διαθέτετε όλα τα απαραίτητα έγγραφα για το ταξίδι σας: διαβατήριο, βίζα, πιστοποιητικά υγείας ή οτιδήποτε άλλο απαιτείται. Μαζέψτε όλα τα απαραίτητα χαρτιά (εισιτήρια, αριθμούς κράτησης, διαβατήρια) σε έναν φάκελο. Τοποθετήστε τον σε ένα ασφαλές σημείο το οποίο φροντίστε να μην ξεχάσετε!

Στο αεροδρόμιο

Είτε ταξιδεύετε για δουλειά είτε για διακοπές, θα πρέπει πάντα να βρίσκεστε στο αεροδρόμιο αρκετή ώρα πριν την πτήση σας. Είναι σημαντικό να γνωρίζετε τι πρέπει να κάνετε, επιτρέποντας αρκετό χρόνο για να έχετε ένα ήρεμο ταξίδι. Ο γενικός κανόνας λέει πως πρέπει να βρίσκεστε στο αεροδρόμιο δυο με τρεις ώρες πριν την πτήση σας. Μόλις φτάσετε στο αεροδρόμιο βρείτε από πιο terminals (τερματικό σταθμό) αναχωρεί η πτήση σας και έχετε πάντα πρόχειρα το διαβατήριο και το **αυτήτριο** σας.

Ταξίδια στην Ελλάδα και τον κόσμο...

Χρήσιμες Οδηγίες Αεροπλάνων

Ταξιδεύετε με αεροπλάνο για πρώτη φορά? Να τι πρέπει να κάνετε!!

- Βεβαιωθείτε ότι έχετε φθάσει σωστά τις αποσκευές σας και ότι έχετε ασφαλίσει σωστά τρόφιμα ή άλλα αντικείμενα που είναι εύκολο να σπασούν ή να λερώσουν τις αποσκευές σας ή άλλων επιβατών
- Φροντίστε να είστε στο αεροδρόμιο 2 ώρες πριν την αναχώρησή σας. Οι περισσότερες εταιρίες ξεκινούν το check in 2 ώρες πριν την αναχώρηση και το κλείνουν 45-30 λεπτά πριν την αναχώρηση. Έχουν δικαίωμα να σας αφήσουν έξω από την πτήση αν εμφανιστείτε καθυστερημένα και να διαθέσουν τη θέση σας σε επιβάτη από τη λίστα αναμονής.
- Πριν φύγετε από το σπίτι σας βεβαιωθείτε ότι έχετε μαζί σας την ταυτότητα ή το διαβατήριό σας. Χωρίς κάποιο από αυτά ή έστω το δίπλωμα οδήγησής σας απλά ΔΕΝ θα πετάξετε!
- Πηγαίνετε και ευθείαν στα γκαρντ όπου γίνεται το check in, μόλις φτάσετε στο αεροδρόμιο στις Αναχωρήσεις. Εκτετε υπόψη σας ότι τα αεροπορικά εισιτήρια είναι πλέον ηλεκτρονικά! Αυτό σημαίνει ότι δεν θα παραλάβετε κάρτινο εισιτήριο, όπως ίσως παλαιότερα. Πηγαίνετε και ευθείαν στο check in και δίνετε τις αποσκευές σας δείχνοντας την ταυτότητα ή το διαβατήριό σας.
- Αν είστε με παρέα και θέλετε να καθίσετε μαζί, κάντε μαζί check in
- Αν έχετε προτίμηση σε θέση, τώρα είναι η ώρα να τη ζητήσετε.

Τι πρέπει να έχετε πάντα μαζί σας στο ταξίδι :

- Την άδεια, το δίπλωμα και την ασφάλεια του αυτοκινήτου σας.
- Το χάρτη της περιοχής, αν πηγαίνετε για πρώτη φορά.
- Δροσερό νερό(θερμός).ο
- Ξηρά τροφή(φρυγανιές μπισκότα κτλ.).
- Σακουλάκια για τον εμετό.
- Μία-δύο μικρές πετσέτες.
- Χαρτομάντιλα ή υγρά μαντιλάκια.
- Το φαρμακείο του αυτοκινήτου.

Το φαρμακείο του αυτοκινήτου πρέπει να περιέχει:

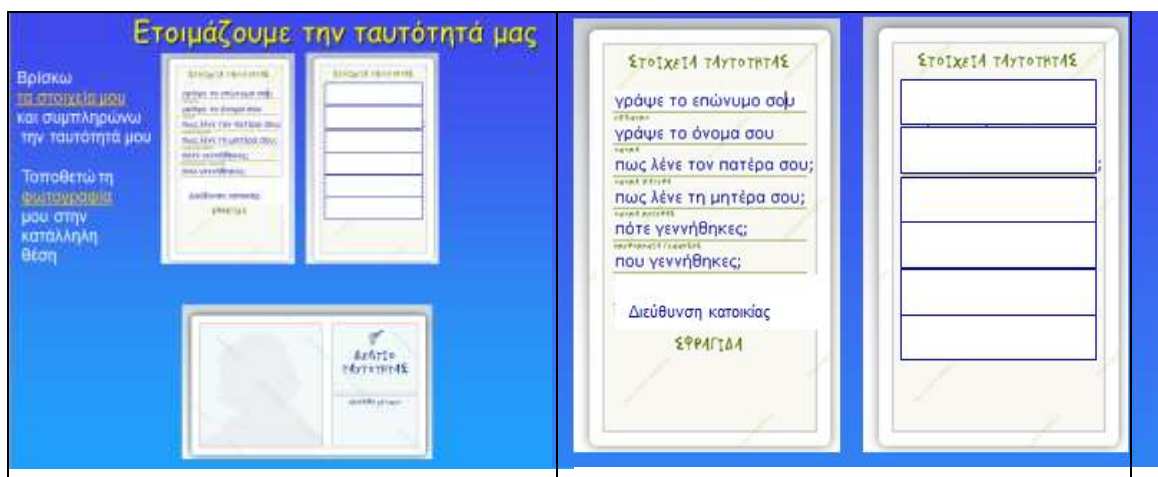
- Ελαστικό επίδεσμο
- Πετσετάκια
- Γάζες
- Πλαστικά ποτήρια
- Αλοιφή για τα τσιμπήματα
- Θερμόμετρο
- Τσίχλες για τη ναυτία
- Παυσίπονα
- Αντισηπτικό
- Φακό
- Ελαστικά γάντια

9. Ελέγξτε πως έχετε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε (καιρός, νόμισμα, ταξιδιωτικά έγγραφα) και μη διστάσετε να μας πάρετε τηλέφωνα για οποιαδήποτε απορία σας. Καλό είναι να έχετε μια μικρή λίστα τι να πάρετε στο ταξίδι (πχ. διαβατήριο, εισιτήριο, κλειδιά σπιτιού, ομπρέλα, γυαλιά κτλ.). Υπολογίστε να είστε ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ώρες πριν στο αεροδρόμιο.

Στα σχετικά κείμενα στην κατηγορία των απαραίτητων αντικειμένων εντάσσεται, εκτός από το εισιτήριο, και η ταυτότητα (ή το διαβατήριο) για αυτό και η επόμενη δραστηριότητα καλεί τους μαθητές/τριες να συμβάλλουν στη δημιουργία του δικού τους ταξιδιωτικού εγγράφου (γίνεται συζήτηση για την αξία του διαβατηρίου και τη χρήση της ταυτότητας). Στο ίδιο αρχείο παρουσίασης που εργάζονται οι ομάδες υπάρχει στη διαφάνεια 5 το έντυπο ενός διαβατηρίου (εικόνα από το σχολικό βιβλίο) όπου δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές/τριες να ετοιμάσουν το δικό τους διαβατήριο, εισάγοντας και επικολλώντας τη φωτογραφία τους, την οποία προηγουμένως θα έχει φροντίσει ο/η εκπαιδευτικός να αποθηκεύσει στον φάκελο της κάθε ομάδας. Εναλλακτικά όσοι μαθητές/τριες σχεδιάζουν ταξίδι για το εσωτερικό της χώρας μπορούν να ετοιμάσουν την ταυτότητά τους, αφού δε θα χρειαστούν διαβατήριο.

Επειδή είναι αναμενόμενο ορισμένα παιδιά να μη γνωρίζουν κάποια από τα στοιχεία που τους ζητούνται (πότε και πού γεννήθηκαν, διεύθυνση κατοικίας), τα παιδιά καλούνται να αναζητήσουν τις σχετικές πληροφορίες, οι οποίες δίνονται με υπερσύνδεση σε έναν πίνακα με τα στοιχεία που έχει κάθε εκπαιδευτικός για την τάξη του. Έτσι οι μαθητές/τριες καλούνται να αντιγράψουν και να επικολλήσουν για το άτομό τους τις πληροφορίες που θα πάρουν από το συγκεκριμένο αρχείο, προκειμένου να συμπληρώσουν τα στοιχεία της ταυτότητάς τους (το δελτίο ταυτότητας ή διαβατηρίου θα μπορούσε να δοθεί και σε έντυπη μορφή για να το έχουν στα χέρια τους οι μικροί μαθητές/τριες ή εναλλακτικά να εκτυπωθεί το πλαίσιο κειμένου που τα ίδια θα συμπληρώσουν). Με τον τρόπο αυτό, τα παιδιά εξασκούνται στην αντιγραφή/επικόλληση κειμένου αλλά και σε βασικές εντολές χρήσης ενός κειμενογράφου (όπως η αλλαγή γραμματοσειράς, μεγέθους γραμμάτων, επιλογή της έντονης ή πλάγιας γραφής ή κειμένου με υπογράμμιση...) αλλά και ενός αρχείου παρουσίασης (παρουσιάζεται στις ομάδες η δυνατότητα αναπαραγωγής διαφάνειας, έτσι ώστε να είναι εφικτή η δυνατότητα δημιουργίας ταυτότητας ή διαβατηρίου για κάθε μέλος της ομάδας).

4ο δίωρο/5ο δίωρο

Η επόμενη δραστηριότητα πραγματοποιείται στην ολομέλεια με τη βοήθεια του Η/Υ της τάξης και του ανακλαστικού προβολέα. Στη διάθεση των ομάδων υπάρχουν βίντεο με τους κανόνες ασφαλείας και οδηγίες για την προστασία των επιβατών στο αεροπλάνο. Οι μαθητές/τριες καλούνται να παρακολουθήσουν προσεκτικά το πρώτο βίντεο ([Cyprus Airways Safety Film](#)), προκειμένου να κατανοήσουν τις οδηγίες που δίνονται για την προστασία των επιβατών. Οι κανόνες ασφαλείας στο βίντεο της Κυπριακής Αεροπορικής Εταιρείας δίνονται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, αλλά δεν κρίνεται σκόπιμο να αξιοποιηθεί η δεύτερη εκδοχή παρουσίασής τους. Πρόκειται για ένα ολιγόλεπτο βίντεο, στο οποίο μέσα από σκίτσα και με τη μορφή κόμικ δίνονται οι βασικοί κανόνες ασφαλείας. Οι κανόνες αυτοί επαναλαμβάνονται σε οποιοδήποτε ταξίδι πραγματοποιείται με αεροπλάνο και έτσι κάποιοι μαθητές/τριες ίσως να έχουν την ευκαιρία να θυμηθούν όσα άκουσαν σε ένα ταξίδι που πραγματοποίησαν με αυτό το μεταφορικό μέσο. Η αναφορά και εξήγηση βασικών εννοιών που ακούγονται στις οδηγίες όπως «πτήση, αποσκευές, απογείωση, προσγείωση, πλήρωμα, ασφάλεια...» κρίνεται αναγκαία. Οι μαθητές/τριες θα κληθούν να δώσουν τη δική τους ερμηνεία στις λέξεις αυτές και αν χρειαστεί θα χρησιμοποιηθεί κάποιο έντυπο ή ηλεκτρονικό λεξικό για περαιτέρω διευκρινίσεις.

Στη συνέχεια θα προβληθεί ένα ακόμη βίντεο ([Nordwind Airlines in flight safety film](#)), το οποίο αφορά και πάλι τους κανόνες ασφαλείας σε μια πτήση με αεροπλάνο. Αυτή τη φορά το βίντεο ανήκει σε ξενόγλωσση αεροπορική εταιρεία και για αυτό κρίνεται σκόπιμο να προβληθεί στην ολομέλεια της τάξης, χωρίς ήχο. Για την πραγματοποίηση του συγκεκριμένου βίντεο εκτός από εικόνες επαγγελματιών (πιλότου και αεροσυνοδού) έχει αξιοποιηθεί η παρουσίαση μικρών παιδιών που υποδύονται τα μέλη του πληρώματος και τους επιβάτες του αεροπλάνου. Το στοιχείο αυτό άλλωστε αποτέλεσε κριτήριο επιλογής του συγκεκριμένου βίντεο καθώς είναι πιο εύκολη η ταύτιση των μαθητών/τριών με τα συγκεκριμένα πρόσωπα, ενώ παράλληλα οι εικόνες ενός πραγματικού αεροπλάνου δίνουν τη δυνατότητα «μεταφοράς» τους στον συγκεκριμένο χώρο. Βασική επιδίωξη της δραστηριότητας είναι οι μαθητές/τριες της τάξης βλέποντας τις εικόνες του βίντεο να αναφερθούν πρώτα προφορικά στους κανόνες ασφαλείας. Για να μπορέσουν να ανταποκριθούν, θα κληθούν να επαναλάβουν όσα άκουσαν στο ελληνόγλωσσο βίντεο και έτσι θα διαπιστωθεί τι έχουν καταλάβει κατά την ακρόαση και παρακολούθηση ενός κειμένου που αφορά μια συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίπτωση.

Οι μαθητές/τριες της τάξης θα κληθούν στη συνέχεια να συμπληρώσουν σε ένα [φύλλο εργασίας](#) που θα τους δοθεί και σε έντυπη μορφή, κάποιες από τις οδηγίες που επεξεργάστηκαν προφορικά. Επειδή κάποιες από αυτές είναι πράγματι σύνθετες και δεν ανταποκρίνονται στις προσλαμβάνουσες των μαθητών/τριών αυτής της ηλικίας, επιλέχθηκαν εικόνες που αντιστοιχούν σε απλές οδηγίες. Στο βίντεο των κυπριακών

αερογραμμών δίνονται ως εξής: «Οι αποσκευές σας πρέπει να τοποθετούνται ... στον χώρο κάτω από το μπροστινό σας κάθισμα», «Τα τηλέφωνα σας πρέπει να είναι απενεργοποιημένα», «Παρακαλώ ελέγξτε το τραπεζάκι να είναι κλειστό και ασφαλισμένο», «Η πλάτη του καθίσματός σας να βρίσκεται σε όρθια θέση», «Έχετε τη ζώνη σας δεμένη καθ' όλη τη διάρκεια της πτήσης εν όσω βρίσκεστε στο κάθισμά σας». Είναι αυτονόητο πως δεν αναμένεται από τους μαθητές/τριες να επαναλάβουν τις ίδιες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στο πρώτο βίντεο. Αντίθετα επιδιώκεται να παρουσιαστεί η εκδοχή των μαθητών/τριών για τον τρόπο απόδοσης των σχετικών οδηγιών, οι οποίες μάλιστα θα παραβλέπουν τον πληθυντικό ευγένειας που δίνεται στο πρώτο κείμενο, αφού αυτή τη φορά οι οδηγίες θα δίνονται σε φιλικό τόνο.

Έτσι τα παιδιά θα κληθούν να γράψουν σε απλές προτάσεις οδηγίες που απευθύνονται σε κάποιο συμμαθητή/φίλο τους (ίσως και τους ίδιους, αν έχουν επιλέξει να πραγματοποιήσουν το ταξίδι τους με αεροπλάνο) αναφορικά με τους κανόνες ασφάλειας μέσα σε ένα αεροπλάνο. Παράλληλα θα συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πολυτροπικού κειμένου, αφού δίπλα σε μια εικόνα θα συμπληρώσουν ένα κείμενο, διαπιστώνοντας στην πράξη τη σύνδεση ανάμεσά τους.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας για το 3^ο δίωρο

«Διαβάζω τις συμβουλές που δίνονται και γράφω και εγώ ένα μήνυμα στον φίλο μου σημειώνοντας τι θα πρέπει να θυμηθεί να πάρει πριν ξεκινήσει για το ταξίδι»

(Ενδεικτική αναφορά στην ομάδα που πρόκειται να «ταξιδέψει» στο Παρίσι και η οποία έχει διαλέξει ως μεταφορικό μέσο το αεροπλάνο, αντίστοιχη επιλογή γίνεται και από τις άλλες ιστοσελίδες που προτείνονται)

Αν επισκεφθείτε τη σελίδα <http://www.passpantou.gr/el/airplanes>, θα μπορέσετε να βρείτε πληροφορίες για την προετοιμασία του ταξιδιού σας. Το κείμενο που ακολουθεί προέρχεται από αυτή τη σελίδα:

9. Ελέγξτε πως έχετε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε (καιρός, νόμισμα, ταξιδιωτικά έγγραφα) και μη διστάσετε να μας πάρετε τηλέφωνα για οποιαδήποτε απορία σας. Καλό είναι να έχετε μια μικρή λίστα τι να πάρετε στο ταξίδι (πχ. διαβατήριο, εισιτήριο, κλειδιά σπιτιού, ομπρέλα, γυαλιά κτλ.). Υπολογίστε να είστε ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ώρες πριν στο αεροδρόμιο.

Διαβάστε το κείμενο αυτό προσεκτικά και αποφασίστε τι θα γράψετε στο μήνυμα που θα ετοιμάσετε για έναν φίλο σας που ετοιμάζεται για το ίδιο ταξίδι.

Φύλλο εργασίας για το 4^ο δίωρο

Διαλέγουμε ανάμεσα στις οδηγίες που βρίσκονται στον πίνακα, αυτές που είναι ακούστηκαν στο βίντεο που παρακολούθησαμε:

Οι αποσκευές σας μπορούν να τοποθετούνται όπου εσείς θέλετε.	☐
Τα τηλέφωνα σας πρέπει να είναι απενεργοποιημένα.	☐
Θα βρείτε το σωσίβιό σας κάτω από το κάθισμά σας	☐
Παρακαλώ ελέγξτε το τραπεζάκι να είναι κλειστό και ασφαλισμένο.	☐
Κατά τη διάρκεια της πτήσης μπορείτε να έχετε το κάθισμά σας ξαπλωμένο.	☐
Η ζώνη σας πρέπει να είναι σφικτά δεμένη.	☐

Φύλλο εργασίας 4^ο / 5^ο δίωρου

Αφού παρακολουθήσατε τα βίντεο (<http://www.youtube.com/watch?v=pV4aecsw8po> και <http://www.youtube.com/watch?v=Xuejva15FUo>) που αναφέρονται στους κανόνες ασφάλειας για ένα ταξίδι με αεροπλάνο, συμφωνείτε μεταξύ σας και γράψτε σε έναν φίλο σας που πρόκειται να ταξιδέψει με αεροπλάνο τις οδηγίες που πρέπει να γνωρίζει. Θα σας βοηθήσουν οι εικόνες:

<i>Εικόνα βίντεο</i>	<i>Οδηγία</i>
	
	
	
	
	

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το θέμα του ταξιδιού προσφέρεται για επέκταση και για διαθεματική αξιοποίησή του. Σε ένα σχέδιο εργασίας μεγαλύτερης χρονικής έκτασης, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στα πλαίσια της Νεοελληνικής λογοτεχνίας/Φιλαναγνωσίας η ύπαρξη μεγάλης ποικιλίας κειμένων με σχετικό περιεχόμενο. Ενδεικτικοί τίτλοι για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα μπορεί να είναι το βιβλίο της Βαρελλά Αγγελικής (2008), Ταξίδι χωρίς βαλίτσα, εκδ. Πατάκη ή να αξιοποιηθεί η ιστορία του μικρού πρίγκιπα, στο ομώνυμο βιβλίο του Αντουάν ντε Σαιντ Εξυπερύ, εκδ. Ηριδανός.

Ακόμη το σενάριο θα μπορούσε να επεκταθεί στην παρουσίαση των οδηγιών ασφαλείας σε ταξίδια που γίνονται με πλοίο (όπου θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν αυθεντικά πολυτροπικά κείμενα οδηγιών αλλά και βίντεο όπως <http://www.youtube.com/watch?v=URIA8n-EVJE>) ή ακόμη και με το αυτοκίνητο (όπου θα μπορούσε να παρουσιαστεί σχετικό βίντεο που προτρέπει τη χρήση ζώνης στο αυτοκίνητο: <http://www.youtube.com/watch?v=-Ix3u8VWyLY&feature=related>).

Επίσης θα μπορούσε να προβλεφθεί και η επέκταση του σεναρίου στο μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος, μέσα από την παρουσίαση παλαιότερων μέσων μεταφοράς, προκειμένου να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες κάθε ταξιδιού ανάλογα με την εποχή τους, ενώ είναι δυνατή και η αξιοποίηση των εισιτηρίων και δρομολογίων διαφόρων μεταφορικών μέσων. Μια σχετική σύνθεση θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στη

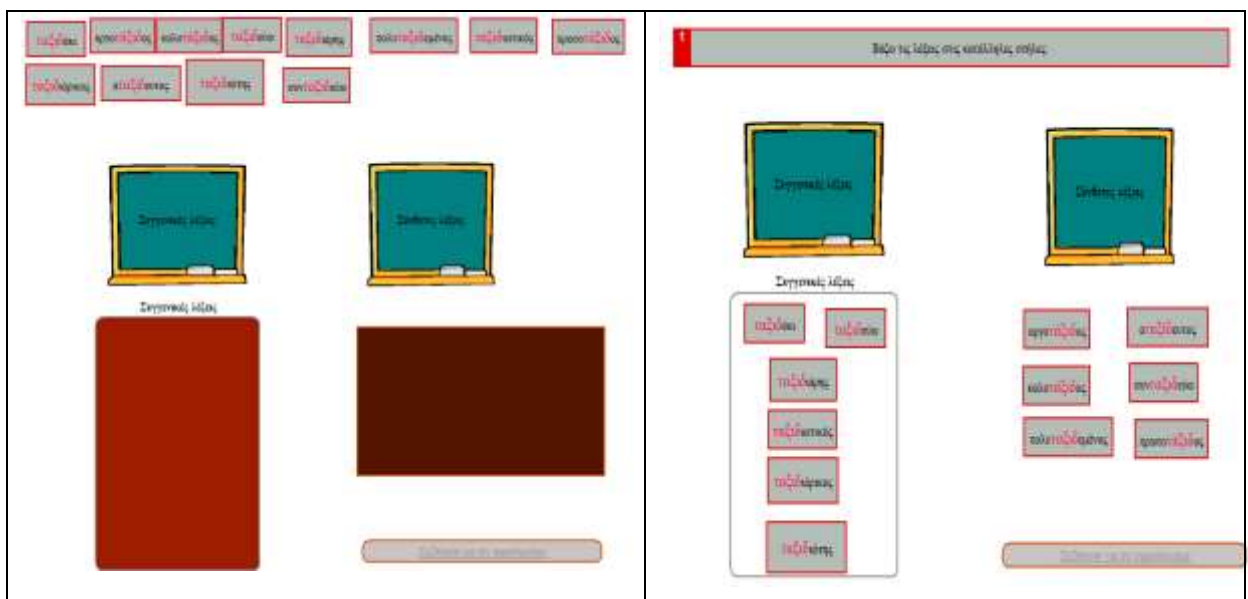
διαπίστωση ότι υπάρχουν διαφορετικά είδη ταξιδιού, με διαφορετικά κίνητρα και στόχους (εκτός από τα ταξίδια για καθαρά τουριστικούς λόγους, υπάρχουν και ταξίδια εξαιτίας της μετανάστευσης και της προσφυγιάς).

Επίσης σε μια επέκταση του σεναρίου θα μπορούσαν να προβλεφθούν στόχοι που αφορούν και στους νέους γραμματισμούς αλλά και το πεδίο της γλωσσικής διδασκαλίας. Ενδεικτικά προτείνεται ως επέκταση η δημιουργία πολυτροπικού κειμένου με τη χρήση σημάτων/πινακίδων που αφορούν ταξίδια, όπου η σχετική οδηγία θα αφορούσε στην καταγραφή μιας σχετικής οδηγίας δίπλα στην εικόνα της ή το αντίστροφο (αναζήτηση/εύρεση από το διαδίκτυο εικόνας που θα ταίριαζε δίπλα σε μια συγκεκριμένη οδηγία).

 http://www.e-labelshop.gr/product.asp	<p><i>Απαγορεύεται η χρήση κινητού</i></p>
 http://www.google.gr/imgres?hl=el&client	<p><i>Φορέστε ζώνη ασφαλείας</i></p>
 http://dexiextrem.blogspot.gr/2011/05/blog-post_3245.html	<p><i>Απαγορεύεται το κάπνισμα</i></p>

Όσον αφορά στην επέκταση των γλωσσικών στόχων του σεναρίου, η διεύρυνση και εμπέδωση του λεξιλογίου που έχει σχέση με τη λέξη *ταξίδι* θα μπορούσε να συμπεριλάβει και δραστηριότητες που αφορούν στη διαπραγμάτευση παράγωγων και σύνθετων λέξεων. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε αυτή τη φάση το γνωστό παιδικό τραγούδι «Ήταν ένα μικρό καράβι» για την αναζήτηση της σημασίας της λέξης «αταξίδευτο», τη διατύπωση σχετικών υποθέσεων και την αναζήτηση της λέξης *ταξίδι* στο εικονογραφημένο λεξικό και το ηλεκτρονικό λεξικό Τριανταφυλλίδη ή το [Βικιλεξικό](#). Οι συγκεκριμένες λέξεις (παράγωγες και σύνθετες) θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και σε ένα αρχείο εννοιολογικής χαρτογράφησης, όπου οι μαθητές/τριες θα διαπίστωναν διαισθητικά και σχηματικά τη διάκριση των αντίστοιχων παράγωγων και σύνθετων λέξεων.

Η παραπάνω διαπραγμάτευση μπορεί επίσης να οδηγήσει σε δραστηριότητες εμπέδωσης μέσα από ένα αρχείο εξάσκησης και πρακτικής Hotpotatoes, όπου τα παιδιά θα κληθούν να επεξεργαστούν τους ορισμούς ενός σταυρόλεξου, οι οποίοι προέκυψαν από τα σχετικά λήμματα. Ανάλογα με την ετοιμότητα των ομάδων, η δημιουργία του συγκεκριμένου σταυρόλεξου θα μπορούσε να ανατεθεί στους μαθητές/τριες της τάξης.

Σπαρόλεξ

Γεμίζουμε το σπαρόλεξ

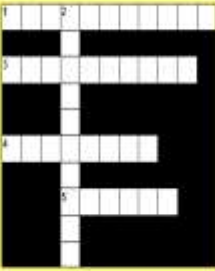
Για να λύσεις το σπαρόλεξ:

Γίνεται κάθε φορά σε ένα κωδικό και θα σου δώσει ο κωδικός της λέξης που γράφεις.

Τρόπος τη λέξη που γράφεις σε ένα κωδικό και κάθε κωδικός σου δίνει έναν κωδικό λέξης.

Κάθε κωδικός σου δίνει από έναν κωδικό που σπαρόλεξ με λέξη. Στις λέξεις μπορείς να αλλάξεις τις σπασίτσες σου.

Αν γράψεις λάθος κωδικό στη λέξη θα σου δώσει ένα γράμμα.

Είσοδος επίσκεψης

Ορίζεται	Κόδικα
1. _____ μαζί με τον πατέρα μου πολύ συχνά.	2. Οι _____ ληστών γράφει καταπολέμηση στον προορισμό τους.
3. Το τίτλος που δίνει το γράμμα κωδικό.	
4. _____ με τα γράμματα της στατιστικής στην Αθήνα.	
5. Η λέξη που σπαρόλεξ είναι σπαρόλεξ με λέξη γράμμα και όνομα.	

Κατά παρόμοιο τρόπο η επέκταση του σεναρίου θα μπορούσε να αξιοποιήσει την ύπαρξη ποικίλων μέσων μεταφοράς. Η επιλογή ορισμένων από αυτά σε ένα αρχείο εννοιολογικής χαρτογράφησης, η αντιστοίχιση με τις εικόνες τους και η καταγραφή των ονομάτων τους, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για τη μεταφορά των ίδιων λέξεων σε ένα αρχείο κειμενογράφου, για την αξιοποίησή τους σε μια εργασία αλφαβητικής ταξινόμησης των συγκεκριμένων λέξεων (ως άσκηση εμπέδωσης) αλλά και ως αντικείμενα σύγκρισης για τη γραφή συγκεκριμένων επιθέτων στον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό.

Διαλέγουμε τα μέσα μεταφοράς με τα οποία θα μπορούσαμε να φτάσουμε στον προορισμό μας.

Κάθε φορά γράφουμε κάτω από κάθε μια εικόνα τη λέξη που της αντιστοιχεί. Μετά βάζω αυτές τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά στο φύλλο εργασίας που μας δίνετε.

αυτοκίνητο

μικροκίνητο

λεωσοσέλι

βόρκα

αεροπλάνο

Βάζουμε σε αλφαβητική σειρά τα μέσα συγκοινωνίας που έχουμε επιλέξει:

Συγκρίνουμε δύο από τα μέσα συγκοινωνίας:
(παράδειγμα)

Το αυτοκίνητο είναι πιο γρήγορο από το ποδήλατο)

ή

Το αυτοκίνητο είναι γρηγορότερο από το ποδήλατο

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο εκμεταλλεύεται διαφορετικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται και στο σχολικό εγχειρίδιο για διαπραγμάτευση συγκεκριμένων κειμενικών ειδών. Η επεξεργασία τους δεν ακολουθεί όμως τη σειρά και τον τρόπο που προτείνεται σε αυτό αλλά εντάσσεται σε ένα συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο, την ετοιμασία ενός ταξιδιού.

Οι δραστηριότητες του σεναρίου προτείνονται ως παραδειγματικές, ως ένα απλό δείγμα των ποικίλων δραστηριοτήτων και ιδεών για αξιοποίηση συγκεκριμένων κειμενικών ειδών που προσφέρει το δεδομένο πλαίσιο επικοινωνίας. Με το ίδιο σκεπτικό και οι τουριστικοί προορισμοί που προτείνονται, είναι μόνο ενδεικτικοί και εύκολα μπορούν να αντικατασταθούν από άλλους. Επίσης θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η σειρά με την οποία παρουσιάζονται οι δραστηριότητες δεν είναι δεσμευτική,

καθώς κάποιες μπορεί να παραλειφθούν ή και να αντικατασταθούν από άλλες πιο λειτουργικές ανάλογα με τη δυναμική της τάξης και τις επιλογές των ομάδων.

Για την υποβοήθηση του εκπαιδευτικού έχει σχεδιαστεί συνοδευτικό υλικό. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί κατά την αποθήκευση του υλικού αυτού και την εγκατάστασή του στους φορητούς υπολογιστές των ομάδων, έτσι ώστε η παρουσίαση PowerPoint, στην οποία βασίζεται το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων, να λειτουργεί μαζί με τις υπερσυνδέσεις της. Το υλικό αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως ενδεικτικό των δυνατοτήτων που υπάρχουν για την οργάνωση των ομάδων και θα πρέπει να προσαρμοστεί στα δεδομένα κάθε τάξης εφαρμογής (για παράδειγμα οι φωτογραφίες και τα προσωπικά στοιχεία των μαθητών/τριών της τάξης θα πρέπει να συμπληρωθούν σε έναν φάκελο και στο αρχείο του κειμενογράφου αντίστοιχα από τον ίδιο τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, ώστε τα παιδιά να εντοπίσουν με τη χρήση της υπερσύνδεσης τα στοιχεία που αφορούν αυτούς τους ίδιους/ιες).

Επίσης, η εφαρμογή του σεναρίου προϋποθέτει την ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα (ή την αξιοποίηση του διαδραστικού πίνακα στην περίπτωση που υπάρχει στο σχολείο) για τη συζήτηση στην ολομέλεια, καθώς είναι απαραίτητα τα διαλείμματα ανατροφοδότησης και η συζήτηση για την πορεία στην οποία βρίσκεται κάθε ομάδα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη δυνατότητα των ομάδων να ανταποκριθούν στις προκλήσεις κάθε δραστηριότητας, για αυτό και πρέπει να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για τη σχετική εξοικείωση, ώστε να αποκτήσουν άνεση στον χειρισμό του Η/Υ και τη χρήση του διαδικτύου. Απαραίτητη θεωρείται η άμεση αντιμετώπιση από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης τυχόν δυσκολιών -τόσο στο επίπεδο χρήσης του Η/Υ και του διαδικτύου όσο και στο επίπεδο λειτουργίας των ομάδων.

Το αποτέλεσμα της ενασχόλησης των ομάδων με τις δραστηριότητες του σεναρίου θα μπορούσε επίσης να παρουσιαστεί στο σύνολο της τάξης αλλά και στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα με την ολοκλήρωση του σχεδίου εργασίας. Τα παιδιά θα κληθούν να εκφράσουν πρωτοβουλίες δράσεων που επιθυμούν να

αναλάβουν. Η αξιοποίηση των ιδεών των μαθητών/τριών είναι βασική προτεραιότητα, για αυτό και αναζητούνται ευκαιρίες ανάδειξής τους μέσα από τη συχνή προτροπή για παρουσίαση των προτάσεών τους σε κάθε φάση διεξαγωγής του σεναρίου.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβριηλίδου, Ζ., Σφυρόρα, Μ., Μπεζέ, Α., 2009. *Γλώσσα Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας τ. Β'*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Ι.Ε.Π. 2011. *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας στο δημοτικό σχολείο*, Διαθέσιμο: <http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>

Ι.Ε.Π. 2011. *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό*, Διαθέσιμο: <http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης, Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα*, Πρακτικά της 32^{ης} συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ, 32: 208-222.

Κουτσογιάννης, Δ. 2010. Λόγοι, μακροκείμενα και στρατηγικές κατά την αναπλαισίωση της πολυτροπικότητας στα διδακτικά εγχειρίδια νεοελληνικής γλώσσας του Γυμνασίου. Στο Πουρκός, Μ. & Κατσαρού, Ελ. (επιμ.). *Βίωμα, μεταφορά και πολυτροπικότητα: εφαρμογές στην επικοινωνία, την εκπαίδευση, τη μάθηση και τη γνώση*, Θεσσαλονίκη, Νησίδες, 550-574.

Χατζησαββίδης, Σ. 2003. Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο πλαίσιο των πολυγραμματισμών (προετοιμασία του κοινωνικού μέλλοντος των μαθητών). *Φιλολόγος*, 113: 405-414.

Χοντολίδου, Ε. 1999. Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας, *Γλωσσικός Υπολογιστής*, 1, 115-118.